

МСПМД (IMAS) 11.10

Друге видання 1 січня 2003 р.
Поправка 6, червень 2013 р.

Керівництво зі знищення запасів протипіхотних мін

Директор,
Служба ООН з питань протимінної діяльності (UNMAS, ЮНМАС)
380 Madison Avenue, M11023
New York, NY 10017
USA

Email: mineaction@un.org
Телефон: (1 212) 963 1875
Факс: (1 212) 963 2498
Веб-сайт: www.mineactionstandards.org

Застереження

Цей документ є чинним з дати, позначеної на титульному аркуші. Оскільки Міжнародні Стандарти з питань протимінної діяльності (МСПМД, IMAS) підлягають регулярній перевірці та регулярному перегляду, користувачам слід звертатися з веб-сайтом проекту МСПМД (IMAS) за адресою: <http://www.mineactionstandards.org/> для підтвердження статусу таких стандартів, або перевіряти їх на веб-сайті ЮНМАС за адресою <http://www.mineaction.org>

Повідомлення про авторські права

Цей документ Організації Об'єднаних Націй є одним з Міжнародних стандартів з питань протимінної діяльності (МСПМД, IMAS), і авторські права на нього застережено Організацією Об'єднаних Націй. Ані цей документ, ані витяги з нього не можуть відтворюватися, зберігатися або передаватися в жодній формі, або за допомогою будь-яких засобів, або з будь-якою іншою метою без попередньої письмової згоди Служби ЮНМАС, що діє від імені Організації Об'єднаних Націй.

Цей документ не призначено для продажу.

Директор,
Служба ООН з питань протимінної діяльності (UNMAS, ЮНМАС)
380 Madison Avenue, M11023
New York, NY 10017
USA

Email: mineaction@un.org
Телефон: (1 212) 963 1875
Факс: (1 212) 963 2498

©UNMAS 2003 - всі права захищені

Зміст

Зміст.....	iii
Передмова	iv
Вступ.....	v
Керівництво зі знищення запасів протипіхотних мін	6
1. Область застосування.....	6
2. Посилання	6
3. Терміни, визначення та скорочення	6
4. Передумови	7
4.1. Загальні положення	7
4.2. Основні компоненти протимінної діяльності	7
5. Міжнародні конвенції	7
5.1. Конвенція про заборону протипіхотних мін (КЗППМ)	7
5.1.1. Стаття 4 – Знищення запасів протипіхотних мін (ППМ)	8
5.1.2. Стаття 6 – Міжнародна співпраця та взаємодопомога	8
5.1.3. Країни, що не підписали конвенцію	8
5.2. Конвенція про касетні боєприпаси	8
6. Загальні положення	8
6.1. Переваги та недоліки промислової демілітаризації	9
6.2. Традиційні способи утилізації боєприпасів	9
7. Методологія та технології знищення	9
8. Міжнародні можливості демілітаризації	9
9. Політика та відповідальність	10
9.1. Організації ООН	10
9.1.1. Відповідальність ЮНМАС	10
9.1.2. Відповідальність ПРООН.....	10
9.2. Національні органи.....	11
9.3. Донори	11
9.4. Виконавчі агенції	11
Додаток А (Нормативний) Посилання	12
Реєстр поправок.....	13

Передмова

Міжнародні стандарти для програм у сфері гуманітарного розмінування були вперше запропоновані робочими групами на міжнародній технічній конференції, яка проходила у Данії у липні 1996 року. Були встановлені критерії для всіх аспектів процесу розмінування, рекомендовані стандарти й узгоджене нове універсальне визначення поняття «розмінування». Наприкінці 1996 року принципи, запропоновані у Данії, були розвинені робочою групою під керівництвом ООН, і з'явилися «Міжнародні стандарти для проведення операцій з гуманітарного розмінування». Перше видання було опубліковане Службою Організації Об'єднаних Націй з питань протимінної діяльності (ЮНМАС) у березні 1997 року.

З того часу сфера застосування цих початкових стандартів була розширена для включення інших елементів протимінної діяльності та відображення змін, внесених до операційних процедур, практики і норм. Ці стандарти були перероблені і перейменовані на Міжнародні стандарти протимінної діяльності (МСПМД, IMAS), а їх перше видання з'явилося у жовтні 2001 року.

Організація Об'єднаних Націй несе загальну відповідальність за створення умов і сприяння ефективному управлінню програмами протимінної діяльності, з розробкою і підтримкою стандартів включно. Тому Служба ЮНМАС є підрозділом у структурі Організації Об'єднаних Націй, що несе відповідальність за розробку і підтримку стандартів МСПМД (IMAS). Підготовка стандартів МСПМД (IMAS) здійснюється за підтримки Женевського міжнародного центру гуманітарного розмінування.

Робота з підготовки, огляду і перегляду стандартів МСПМД (IMAS) здійснюється технічними комітетами за підтримки міжнародних, урядових і неурядових організацій. Найновішу версію кожного стандарту, разом з інформацією про роботу технічних комітетів, можна знайти за посиланням <http://www.mineactionstandards.org/>. Окремі стандарти МСПМД (IMAS) переглядаються не рідше, ніж раз на три роки, для відображення змін, які мають місце у нормах і практиці протимінної діяльності, а також для введення цих змін до міжнародних правил і вимог.

Вступ

Стаття 4 Конвенції про заборону протипіхотних мін (КЗППМ) містить вимогу для країн-підписантів прийняти зобов'язання знищити або забезпечити знищення всіх запасів протипіхотних мін, якими вони володіють, які їм належать або знаходяться під їх юрисдикцією чи контролем, якнайшвидше, але не пізніше, ніж протягом чотирьох років після введення в дію КЗППМ у цій Державі - учасниці. Зазвичай існуючі запаси ППМ характеризуються великою кількістю, але відносно невеликою вагою та Масою нетто вибухової речовини (МНВР), однак знищення таких запасів є складною матеріально-технічною операцією.

Наявні технології фізичного знищення включають в себе як відносно просту техніку Відкритого Спалювання та Відкритої Детонації (ВСВД), так і високотехнологічні промислові процеси. Цей стандарт МСПМД (IMAS) передбачений для надання національним органам інформації лише про технічні та матеріально-технічні питання, пов'язані зі знищенням запасів ППМ. Але взаємопов'язаних факторів впливу на знищення запасів ППМ так багато, що запропонувати «типові рішення» практично неможливо.

Вибір національним органом найбільш прийнятної техніки чи технології буде залежати, перш за все, від наявних ресурсів, фізичного стану та кількості запасів, можливостей країни та законів, які діють у сфері охорони навколишнього середовища та вибухових речовин. Зазвичай найбільш впливовим фактором є підвищення ефективності за рахунок збільшення масштабів виробництва, тобто чим більше ППМ підлягають знищенню, тим більшою буде економія на масштабах, а отже, тим більшим буде діапазон наявних технологій. Відповідно, національні органи можуть розглянути питання знищення протипіхотних мін на регіональному рівні для забезпечення економії на масштабах.

Цей стандарт МСПМД (IMAS) доповнює Міжнародне технічне керівництво з боєприпасів 10.10 (МТКБ), Демілітаризація та знищення, яке слід використовувати зараз, як первинний довідник під час розгляду питання знищення протипіхотних мін. МТКБ 10.10 надає вичерпну інформацію щодо знищення всіх видів боєприпасів, в тому числі ППМ та касетних боєприпасів. У цьому стандарті МСПМД (IMAS) описані лише специфічні, пов'язані з ППМ аспекти знищення боєприпасів чи демілітаризації.

Керівництво зі знищення запасів протипіхотних мін

1. Область застосування

Метою цього стандарту МСПМД (IMAS) є пояснення базових аспектів знищення запасів протипіхотних мін (ППМ), політики Організації Об'єднаних Націй, а також доповнення змісту Міжнародного технічного керівництва з боєприпасів 10.10 (МТКБ), Демілітаризація та знищення, яке слід використовувати зараз, як основний стандарт знищення запасів ППМ та касетних боєприпасів.

Незважаючи на те, що в цьому стандарті МСПМД (IMAS), на додаток до МТКБ 10.10, надаються рекомендації щодо знищення національних запасів ППМ, він не включає знищення польових запасів ППМ, які виникли безпосередньо в результаті операцій з розмінування; такі запаси слід знищувати згідно з принципами, визначеними у МСПМД (IMAS) 09.30.

Цей стандарт слід читати разом з МСПМД (IMAS) 04.10, 09.30, 10.10, 10.50, 10.70 та 11.20:

- a) МСПМД (IMAS) 04.10 – це повний глосарій всіх термінів, визначень та скорочень, які використовуються у серії стандартів МСПМД (IMAS);
- b) МСПМД (IMAS) 09.30 містить специфікації та рекомендації щодо знешкодження вибухонебезпечних предметів (ЗВП);
- c) МСПМД (IMAS) 10.10 охоплює загальні вимоги щодо безпеки та гігієни праці. Вони застосовуються як до операцій з демілітаризації, так і до операцій з розмінування;
- d) МСПМД (IMAS) 10.50 містить специфікації та вимоги щодо зберігання, перевезення та користування вибуховими речовинами;
- e) МСПМД (IMAS) 10.70 містить рекомендації з охорони навколишнього середовища під час протимінної діяльності; та
- f) МСПМД (IMAS) 11.20 охоплює принципи та процедури, які необхідно ввести під час знищення запасів з використанням техніки відкритого спалювання та відкритої детонації (ВСВД).

2. Посилання

Перелік нормативних посилань наведений у Додатку А. Нормативні посилання є важливими документами, які згадуються в цьому стандарті та є частиною положень цього стандарту.

3. Терміни, визначення та скорочення

Тема знищення запасів є технічно складною, отже є важливим розуміння термінології в її сучасному життєвому контексті. Терміни часто є взаємозамінюваними, що призводить до плутанини.

Примітка: Наведено перебільшений приклад лише для ілюстрації – технічна утилізація протипіхотних мін не завжди означає те, що вони були знищені; вони можуть бути передані одній країні, що не підписала конвенцію, іншій. Таким чином, країна-донор, утилізувала зброю, не знищуючи її.

Повний перелік усіх термінів, визначень та скорочень, використаних у серії стандартів МСПМД (IMAS), наведений у МСПМД (IMAS) 04.10.

Термін «демілітаризація» означає повний спектр процесів, які роблять зброю, боєприпаси та вибухові речовини непридатними для їх початкового призначення.¹

Термін «знищення» означає процес остаточного приведення зброї, боєприпасів і вибухових речовин до інертного стану, внаслідок чого вони стають непридатними для виконання своєї початкової функції.

Термін «утилізація» означає видалення боєприпасів і вибухових речовин із запасів шляхом застосування різних методів, не обов'язково пов'язаних зі знищенням.

У серії стандартів МСПМД (IMAS), слова 'shall' («має», «зобов'язаний»), 'should' («належить», «потрібно», «слід») і 'may' («може») використовуються для позначення бажаного ступеню забезпечення відповідності. Це вживання відповідає термінології, що використовується у стандартах і керівних принципах ISO:

- a) слово 'shall' («має», «зобов'язаний») використовується для зазначення вимог, методів або специфікацій, які повинні застосовуватися для того, щоб відповідати стандартам;
- b) слово 'should' («належить», «потрібно», «слід») використовується для зазначення бажаних вимог, методів або специфікацій; та
- c) слово 'may' («може») використовується для зазначення можливого методу або способу дії.

4. Передумови

4.1. Загальні положення

Запаси протипіхотних мін рідко представляють собою безпосередню загрозу для життя людини, але вони надають можливість для розгортання нових мінних полів. Таким чином, усунення цієї можливості є важливим фактором для подальшого успіху Конвенції про заборону протипіхотних мін (КЗППМ) та зниження потенційної небезпеки, пов'язаної з мінами, у всьому світі.

Примітка: Запаси протипіхотних мін становлять безпосередню загрозу для життя людини лише у випадках, коли існує значна хімічна нестабільність вибухового наповнювача або серйозна несправність механізму детонатора. Незважаючи на це, вони, звичайно, залишаються небезпечними і повинні зберігатися та транспортуватися відповідно до міжнародних стандартів безпеки для зменшення ризику можливого вибуху.

4.2. Основні компоненти протимінної діяльності

На засіданні Міжорганізаційної координаційної групи ООН з протимінної діяльності 17 серпня 2000 р. було узгоджено, що знищення запасів буде введено, як п'ятий основний компонент протимінної діяльності.

5. Міжнародні конвенції

5.1. Конвенція про заборону протипіхотних мін (КЗППМ)

У КЗППМ визначені особливі вимоги для Держав-учасників щодо знищення запасів ППМ. Конкретні статті наведені далі для зручності посилання:

Примітка: Також відома, як Оттавський договір, Оттавська конвенція та ін. Повна назва договору, який мається на увазі – «Конвенція про заборону застосування, накопичення запасів, виробництва та передачі протипіхотних мін, та про їх знищення, Оттавська конвенція, 03 грудня 1997 р.».

¹ Демілітаризація включає не тільки процес остаточного знищення, а й усі інші операції з транспортування, зберігання, обліку та попередньої обробки даних, які є також важливими для досягнення кінцевого результату.

5.1.1. Стаття 4 – Знищення запасів протипіхотних мін (APM)

За винятком випадків, зазначених у Статті 3, кожна Держава-учасник зобов'язується знищити або забезпечити знищення всіх запасів протипіхотних мін, якими вона володіє, які їй належать або знаходяться під її юрисдикцією чи контролем, якнайшвидше, але не пізніше, ніж протягом чотирьох років після введення цієї Конвенції в дію в цій Державі-учасниці.

Примітка: Стаття 3 відноситься до випадків збереження протипіхотних мін для професійного навчання та розвитку технологій очищення від мін.

5.1.2. Стаття 6 – Міжнародна співпраця та взаємодопомога

- i. Виконуючи свої зобов'язання згідно з цією Конвенцією, кожна Держава-учасник має право запитувати та отримувати допомогу, якщо це можливо, від інших Держав-учасників, настільки, наскільки це можливо.*
- ii. Кожна Держава-учасник зобов'язується допомагати та має право брати участь у широкому обміні устаткуванням, матеріалами, науковою та технічною інформацією, що стосується виконання цієї Конвенції. Держави-учасники не можуть запроваджувати необґрунтовані обмеження на надання устаткування для розмінування і відповідної технологічної інформації в гуманітарних цілях.*
- iii. Кожна Держава-учасник за можливістю повинна надавати допомогу в знищенні запасів протипіхотних мін.*

5.1.3. Країни, що не підписали конвенцію

Незважаючи на положення КЗППМ, можуть бути випадки, коли країни, які не підписали конвенцію, звертаються по допомогу зі знищення запасів до ООН, і такі випадки є зрозумілими. Зараз вже є приклади надання двосторонньої допомоги в цій сфері країнам, що не підписали конвенцію.

5.2. Конвенція про касетні боєприпаси

Стаття 3 (2) цієї конвенції, яка набрала чинності 01 серпня 2010 р., вимагає, щоб Держави-учасники знищили або забезпечили знищення всіх касетних боєприпасів, зазначених у пункті 1 цієї Статті, якнайшвидше, але не пізніше, ніж протягом восьми років після введення в дію цієї Конвенції для цієї Держави-учасника. Кожна Держава-учасник зобов'язується забезпечити відповідність методів знищення діючим міжнародними стандартами щодо захисту здоров'я населення та навколишнього середовища.

6. Загальні положення

З точки зору знищення запасів протипіхотні міни нічим не відрізняються від інших видів боєприпасів. Всі вони мають детонатори та вибухові речовини, тому є небезпечними під час транспортування, зберігання, переробки та знищення. З цієї причини не рекомендується розглядати знищення запасів ППМ окремо. Технічні фактори є однаковими для знищення всіх типів боєприпасів, тому, якщо це доцільно, слід розглядати питання щодо знищення цих різних типів паралельно з ППМ; це може виявитися корисним у деяких випадках. Послуги з матеріально-технічного забезпечення та підтримки є однаковими для всіх типів боєприпасів.

Примітка: Наприклад, знищення протипіхотних мін може бути виконане разом з утилізацією артилерійських снарядів великого калібру. Потім вони можуть виступати в якості зарядів донорів для ППМ, тим самим знижуючи витрати на якісні вибухові речовини під час операцій з відкритої детонації (ВД).

Існує багато технік та технологій знищення ППМ. Вибір найбільш прийнятної техніки/технології буде залежати, перш за все, від наявного фінансування, стану запасів, внутрішніх можливостей держави та законів, які діють у сфері охорони навколишнього середовища у відповідній Державі. В Європі багато країн заборонили ВСВД усіх боеприпасів, окрім випадків, коли альтернативи немає, та ВСВД застосовується з міркувань безпеки. Це вимагає спорудження дорогої інфраструктури для демілітаризації, що пояснює вимогу щодо утилізації інших боеприпасів, крім ППМ, та необхідність економії на масштабах у випадку обрання цього варіанту. Дискусія щодо впливу Відкритого Спалювання та Відкритої Детонації на навколишнє середовище досі триває; були надані науково обґрунтовані докази того, що Відкрите Спалювання та Відкрита Детонація у деяких випадках знищення не завжди завдають значну шкоду навколишньому середовищу. Це означає, що ВСВД все ще залишається можливим варіантом знищення ППМ і може бути найбільш прийнятним варіантом у таких регіонах, як Африка та Азія, де практично немає можливостей для промислової демілітаризації.

Примітка: В європейських та американських комерційних компаніях часто є надлишкова потужність для знищення боеприпасів. Агенція НАТО з технічного обслуговування і забезпечення може порадити цей варіант утилізації. Витрати на демілітаризацію ППМ становлять 2-4 дол. США, в залежності від типу.

6.1. Переваги та недоліки промислової демілітаризації

Промислове знешкодження має багато переваг: механічне розбирання, спалювання відходів у екологічно контрольованих системах та здатність працювати 24 години на добу, 365 днів на рік. Основним недоліком є висока капіталомісткість проектування, управління проектами, будівництва та введення в експлуатацію. Експлуатаційні витрати, як правило, нижче, ніж у випадку ВСВД (з дисконтом на амортизацію первинного капіталу); але не слід забувати, що значну частину витрат на ВСВД становлять високі витрати на робочу силу в розвинених країнах. Незважаючи на це, ВСВД може виявитися дешевшим варіантом, в залежності від економії на масштабах. Наприклад, у США середні витрати становлять 850 дол. США за тону, в той час як витрати на промислове знешкодження становлять 1180 дол. США за тону; але слід зазначити, що подібні витрати виникають для всіх типів боеприпасів, не лише для ППМ.

У багатьох випадках цільове будівництво спеціальних об'єктів для демілітаризації на виконання зобов'язання Держав-учасників зі знищення запасів може бути поза межами реальних можливостей країни, та, відповідно, практично неможливим. Такі фактори, як вартість, розташування і безпека, часто означають, що ВСВД є єдиним прагматичним і реальним варіантом. Переваги, недоліки та екологічні наслідки методу ВСВД описані в МТКБ 10.10.

6.2. Традиційні способи утилізації боеприпасів

Традиційно існувало п'ять варіантів технічної утилізації боеприпасів і вибухових речовин, але у випадку ППМ чотири з них заборонені міжнародним договором. Договір про заборону протипіхотних мін забороняє продаж, дарування або широке використання протипіхотних під час професійного навчання, а Конвенція Осло забороняє захоронення на глибинах. Таким чином, у міжнародного співтовариства на цей час залишається лише один варіант утилізації ППМ – знищення.

7. Методологія та технології знищення

Все матеріально-технічне знищення протипіхотних мін повинне бути здійснене згідно з МТКБ 10.10, Демілітаризація та знищення.

8. Міжнародні можливості демілітаризації

Заходи з промислової демілітаризації всього спектру боеприпасів проводяться в усьому світі, а деякі приклади операцій з ВСВД зустрічаються у країнах, що розвиваються.

Було б необгрунтовано навести в цьому МСПМД (IMAS) контактну інформацію таких, переважно комерційних організацій, проте контактні дані і оцінку можливостей відомих підприємств наведено на веб-сайті ООН щодо знищення запасів <http://www.mineaction.org/>. Слід підкреслити, що наведення детальної інформації про певну компанію на цьому веб-сайті не є схваленням її можливостей Організацією Об'єднаних Націй. Детальна інформація наведена для надання можливості державам-учасникам мати доступ до максимально широкого спектру варіантів знищення запасів під час підготовки їхніх планів знищення.

Примітка: Автори сайту ООН щодо знищення запасів не стверджують, що це є повний та вичерпний перелік усіх компаній, що займаються демілітаризацією. Він був складений на основі консультацій і розширеного пошуку в літературі. Подробиці будуть постійно оновлюватися, а інші організації, що займаються демілітаризацією, повинні звернутися до веб-майстра, щоб забезпечити їх включення в перелік.

На веб-сайті наведені чотири основні групи експертів з питань демілітаризації, які можуть надати консультацію національним органам:

- a) міжнародні організації;
- b) консультаційні послуги та рекомендації з демілітаризації;
- c) виробники устаткування для демілітаризації; та
- d) оперативне устаткування для демілітаризації.

9. Політика та відповідальність

9.1. Організації ООН

9.1.1. Відповідальність ЮНМАС

ЮНМАС є координаційним центром системи ООН для всіх видів протимінної діяльності. Виконуючи таку роль, вона відповідає за забезпечення ефективної, ініціативної та скоординованої реакції ООН на знищення запасів. ЮНМАС разом з іншими партнерами може надати наступні види допомоги в цій галузі:

- a) визначення пріоритетів для місій з оцінки;
- b) сприяння послідовному та конструктивному діалогу з донорами та міжнародним співтовариством з цього питання;
- c) координація мобілізації ресурсів;
- d) розробка, обслуговування та просування технічних стандартів і стандартів безпеки;
- e) технічні консультації;
- f) професійне навчання; та
- g) ведення бази даних технологій демілітаризації (див. <http://www.mineaction.org/>).

9.1.2. Відповідальність ПРООН

Політика, проголошена ПРООН з протимінної діяльності (18 грудня 1998 р.), передбачає «розробку комплексних і довгострокових національних/місцевих програм протимінної діяльності». Основні принципи проголошеної політики відносяться як до знищення запасів, так і до всіх інших аспектів протимінної діяльності. ПРООН може надати допомогу в розвитку національного потенціалу і можливостей для знищення запасів. Така допомога може приймати форму:

- a) розвитку національної інфраструктури для знищення запасів;

- b) забезпечення підтримки ініціатив або програм у галузі стабільного знищення запасів; і
- c) мобілізації ресурсів і координації діяльності донорів для ініціатив ПРООН, зазначених вище, у пунктах a) та b).

9.2. Національні органи

Національний орган несе повну відповідальність за всі аспекти безпеки та охорони ППМ, поки вони є складовою національних запасів. Національний орган повинен забезпечити запровадження процедур ефективного управління та фізичної безпеки для охорони запасів ППМ.

Національний орган повинен переконатися, що запропонована агенція з демілітаризації відповідає усім національним (та міжнародним, якщо вони застосовуються) нормам законодавства щодо зберігання, транспортування та поводження з вибуховими речовинами.

Національний орган несе відповідальність за всі аспекти управління запасами ППМ, а отже і повинен виконувати керівні функції з планування знищення запасів. Вони повинні включати визнані процедури передачі відповідальності за безпеку та охорону (але не володіння ППМ) агенції, що займається знищенням.

Національний орган повинен переконатися, що обраний метод знищення є настільки не шкідливим для навколишнього середовища, наскільки це практично можливо.

9.3. Донори

Донорські організації є частиною процесу управління, та, відповідно, вони також несуть відповідальність за забезпечення ефективного управління фінансованих ними проектів відповідно до міжнародних стандартів. Це може передбачати як уважну підготовку контрактних документів, так і забезпечення того, щоб організації, що займаються демілітаризацією, обрані для виконання таких контрактів, відповідали критеріям акредитації в своїх країнах. Ця відповідальність і підзвітність стають навіть більшими, якщо національний орган не має досвіду в галузі демілітаризації.

9.4. Виконавчі агенції

Виконавча агенція бере на себе відповідальність за всі аспекти безпеки та охорони запасу ППМ після їх прибуття на місце зберігання агенції. Виконавча агенція повинна продемонструвати це національному органу, та забезпечувати безпеку й охорону протягом всього періоду виконання проекту демілітаризації.

Примітка: Охорона і безпека на шляху від національної агенції до місця зберігання виконавчої агенції є національною відповідальністю.

Протягом періоду виконання проекту виконавча агенція повинна надавати національному органу своєчасну і точну інформацію щодо досягнутого рівня знищення.

Виконавча агенція відповідальна за безпеку вибухових робіт на всіх етапах циклу демілітаризації (за винятком транспортування від національної бази зберігання до її власного місця зберігання). Виконавча агенція повинна продемонструвати, що вона запланувала та практично реалізувала безпечні системи роботи для максимально можливого зниження ризику для персоналу. При цьому виконавча агенція повинна відповідати всім відповідним нормам законодавства з безпеки вибухових робіт і охорони навколишнього середовища.

Виконавча агенція повинна найняти, навчити та утримувати персонал, необхідний для виконання операцій з демілітаризації та знищення протипіхотних мін.

Додаток А **(Нормативний)** **Посилання**

Зазначені далі нормативні документи містять положення, які, через посилання на них у цьому тексті, також є положеннями цієї частини стандарту. Якщо посилання датовані, подальші доповнення чи ревізії будь-яких з цих опублікованих документів не застосовуються. Однак сторонам угод, що базуються на цій частині стандарту, рекомендується розглянути можливість застосування останніх версій нормативних документів, зазначених далі. Якщо посилання не датовані, застосовується остання версія нормативного документа, зазначеного в посиланні. Країни-члени ISO та IEC ведуть реєстри діючих зараз стандартів ISO чи EN:

- a) МТНБ 03.10. Управління запасами боєприпасів;
- b) МТНБ 08.10 Перевезення боєприпасів;
- c) МТНБ 09.10 Системи і принципи безпеки;
- d) МТНБ 10.10 Демілітаризація та знищення;
- e) МСПМД (IMAS) 04.10 Глосарій термінів, визначень та скорочень з питань протимінної діяльності;
- f) МСПМД (IMAS) 09.30 Знешкодження вибухонебезпечних предметів;
- g) МСПМД (IMAS) 10.10 Безпека та гігієна праці – загальні вимоги;
- h) МСПМД (IMAS) 10.50 Безпека та гігієна праці - Зберігання, транспортування та поводження з вибухонебезпечними предметами;
- i) МСПМД (IMAS) 10.70 Безпека та гігієна праці – захист навколишнього середовища;
- j) МСПМД (IMAS) 11.20 Принципи та процедури операцій з відкритого спалювання та відкритої детонації; та
- k) МСПМД (IMAS) 11.30 Керівні принципи для національного планування знищення запасів.

Слід застосовувати останню версію/видання цих документів. Копії всіх документів, на які є посилання у цьому стандарті, зберігаються у Женевському міжнародному центрі гуманітарного розвитку (ЖМЦГР). Цей центр веде реєстр останніх версій/видань стандартів МСПМД (IMAS), керівництв та посилань; ознайомитися з цим реєстром можна на веб-сайті МСПМД (IMAS): (див. www.mineactionstandards.org). НОПМД, роботодавці та інші зацікавлені структури та організації повинні одержати їх копії до початку програм з питань протимінної діяльності.

Реєстр поправок

Внесення поправок до МСПМД (IMAS)

Серія стандартів МСПМД (IMAS) підлягає офіційному перегляду на трирічній основі, проте це не виключає внесення поправок в межах цих трирічних періодів з причин операційної безпеки й ефективності або ж для редакційних цілей.

При внесенні поправок до цього МСПМД (IMAS) їм надається номер, вказується дата та наводиться загальна інформація про відповідну поправку (див. таблицю нижче). Поправка також буде вказана на титульній сторінці МСПМД (IMAS) шляхом її зазначення під датою видання і фразою «містить поправку номер(-и) / тощо».

Після завершення офіційного перегляду кожного МСПМД (IMAS) можуть випускатися нові видання. Поправки аж до самої дати нового видання будуть внесені до нового видання і таблиця реєстру поправок буде очищена. Після цього реєстрація поправок почнеться знову до того часу, поки не буде проведено новий перегляд.

Версіями МСПМД (IMAS) з найпізнішими поправками є версії, розміщені на веб-сайті МСПМД (IMAS) за адресою www.mineactionstandards.org.

Номер	Дата	Короткий зміст поправки
1	01 грудня 2004 р.	1. Зміни форматування тексту. 2. Незначні зміни у редагуванні тексту. 3. Зміни, внесені в терміни, визначення та скорочення, настільки, наскільки це необхідно для забезпечення відповідності цього стандарту МСПМД (IMAS) стандарту МСПМД (IMAS) 04.10.
2	23 липня 2005 р.	1. Додаток В, зміна в визначення «Знешкодження вибухонебезпечних предметів (ЗВП)» для забезпечення відповідності МСПМД (IMAS) 04.10.
3	01 серпня 2006 р.	1. Незначні зміни/доповнення до першого і другого абзаців передмови. 2. Видалення терміну «загроза» із всього тексту МСПМД (IMAS).
4	01 березня 2010 р.	1. Оновлено адресу ЮНМАС. 2. Незначні зміни в пункті 6.9 для відображення гендерних питань. 3. Включення посилання на МСПМД (IMAS) 10.70. 4. Видалення Додатку В (визначення) та посилання на нього в частині 3. 5. перейменування Додатку С на В, D на С тощо, а також оновлення посилань на них у тексті стандарту МСПМД (IMAS).
5	01 серпня 2012 р.	1. Включення МТКБ 03.10, 08.10, 09.10 і 10.10, як нормативних посилань. 2. Включення інформації з МТКБ 10.10 у вступ. 3. Видалення інформації, яка більш детально описана в МТКБ 10.10. 4. Видалення додатків від В до F, оскільки ця інформація міститься в МТКБ 10.10. 5. Незначні типографські поправки.
6	01 червня 2013 р.	1. Переглянуто щодо впливу нового місцевого видання МСПМД (IMAS). 2. Номер і дата поправки включені до заголовка і колонтитулу.